

Nela Petković, profesorica hemije Gimnazije „Stevan Jakovljević“ Vlasotince, svojom ponudom na II Miholjdanskom saboru zadrugarstva u Nišu izazvala je pravu senzaciju. Izložene proizvode sa njenog štanda svi su želeli da probaju i kupe, a bilo je i onih koji su negodovali jer su ostali bez domaće masti od mangulica i kozjeg sira.

Nela Petković je pre sedam godina, na porodičnom imanju, u selu Kruševica, na sedam kilometara od Vlasotinca, započela uzgoj lasaste mangulice - srpske autohtone rase svinja, golušijana (gološiana) vrste domaće kokoši koje nemaju perja oko vrata, kao i alpino rase koza (francuska alpina), koja nije autohtona ali je poznata po visokoj mlečnosti i lakoj prilagodljivosti i kao takva sve više osvaja naše prostore. I sve to isključivo iz hobija.

Na imanju atara sela Kruševica, na površini 4 - 5 hektara, slobodno šeta stotinak mangulica, a sve je počelo od jednog nerasta i dve krmače pre sedam godina. Do sada, proizvoda od mangulica nije bilo na tržištu, jer po rečima gospođe Nele Petković, ovoj rasi, slabijih proizvodnih karakteristika koju su sa naših prostora potisnule moderne rase reproduktivnije i koje brže dostižu željenu težinu, potrebno je duže vreme da se oformi veći broj priplodnih grla. Ali, pored toga, poslednjih deset godina interesovanje za mangulice je poraslo, pre svega zbog pozitivnog uticaja na ljudsko zdravlje.

Planova za budućnost nema, osim da nastavi započeto, na način na koji je radila i do sada. Ženke će i dalje ostati za priplod, mužjaci za tov, ali je raduje što se sve češće traže za uzgoj kao priplodni materijal na svojim imanjima. Zbog takvog razmišljanja u domaćinstvu Petković nema puno finalnih proizvoda od mangulica, ne u obimu da se sa njima izade na tržište. Mnogo je i onih koji, poznajući Nelu Petković i način na koji se bavi životinjama, direktno na imanju kupuju proizvode po vrlo povoljnim cenama, jer po rečima naše sagovornice, ona sve to radi iz ljubavi prema životinjama, a ne radi zarade.

Od koza, kojih za sada ima četrnaest, u domaćinstvu se proizvodi polutrvirdi sir i kačkavalj, a pravi hit je kozji sir u maslinovom ulju sa začinskim biljem i alevom paprikom, što je potvrdila i publiku na Saboru. Od golušijana posetioci su mogli da kupe jaja, koje po vlastitom priznanju „više deli, a manje prodaje“.

- Ljubav prema poljoprivredi, pre svega prema životinjama nasledila sam od roditelja mojih roditelja, ali sam za uzgoj, konkretno mangulica, morala da pročitam brojnu literaturu, a za sirenje koristim neke svoje metode kombinujući ih sa svim znanjem koje sam ovde zatekla. Na imanju imam i veliki broj pasa i mačaka, napuštenih koje sam „usvojila“ i o kojima se brinem, da ne ispadne da volim samo one od kojih imam proizvode. Volim sve - kaže naša sagovornica.

Nema potrebe niti ambiciju da komercijalizuje proizvodnju, a ovim se bavi samo iz zadovoljstva, mada se uložen trud, mimo plana i namere, polako vraća zbog kvaliteta.

Na pitanje da, ako bi morala da se odluči za profesuru ili poljoprivredu, jednostavno kaže da ne mora da donosi tu odluku, jer se podjednako dobro oseća i u ulozi odjagivača i u ulozi profesora. I to vrlo uspešnog, kaže njena prijateljica, Žaklina Stefanović, profesorica geografije, koja u želji da pomogne, preuzima ulogu PR-a. Po rečima Žakline Stefanović, učenici Nele Petković redovno osvajaju najviša priznanja na svim takmičenjima na kojima se pojave. Tako su 2016. učenice vlasotinačke Gimnazije, sestre Milica Mitić učenica IV i Anđela Mitić, III razreda osvojile prvo mesto (99 poena) na Republičkoj smotri talenata na Univerzitetu Singidunum u Beogradu, za rad iz oblasti Zaštite životne sredine. Njihov mentor bila je profesorica Nela Petković, a tema rada „Primena stabla biljke solanium lycopersicum kao bio sorbenta za ukljanjanje Ceu (II jona iz vode)”. Sledeće godine Anđela Mitić je na državnom prvenstvu istraživačkih radova učenika srednjih škola, u organizaciji Regionalnog centra za talente Beograd, ponovila uspeh, u ukupnom plasmanu osvojila I, a za rad II mesto, kao i Milica Mitić, obe u oblasti Zaštita životne sredine, dok je Milica Savić, u oblasti hemije, osvojila III mesto za rad. Mentor svih takmičarki opet je bila profesorica Nela Petković. Osim nacionalnih, njeni učenici osvajaju i internacionalne nagrade.

Kako će ovo imanje izgledati za desetak i više godina?

Nela Petković kaže da je za mangulice krug zatvoren, dostignut je određen broj krmača, i verovatno će se u dogledno vreme pojaviti neki proizvodi. Kod koza se čeka proširenje broja. Nada se da će napuštenih životinja, pasa i mačaka biti manje, najsrećnija bi bila da ih uopšte ne bude, već da ljudi počnu odgovorno da se prema njima ponašaju. A imanje? Ono će po našem mišljenju i dalje ličiti na idilu, u izvornom smislu te reči, i svi koji na njemu žive, kao i do sada će slobodno šetati voćnjakom, brstiti lišće, uživati u sočnim travama i čistom vazduhu dok, će profesorica Nela Petković biti ispunjena radom sa svojim učenicima, i iskonski povezana sa životinjama, zemljom i prirodom.

